

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419201752
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4419201752.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa M. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zast.: kolíznym opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: L. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., K. XXX/X, zast.: Mgr. Martou Magyarovou, advokátkou so sídlom v Palárikove, Janka Kráľa 4 a S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. Q. č. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. 05. 2019, č. k. 16P/49/2019-65, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie matky o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že matka sa návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by styk otca s maloletým dieťaťom súd neopravil a to až do času zmeny postoja maloletého dieťaťa k otcovi. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 a § 326 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ako i § 360 ods. 1, § 365 ods. 1, § 366 a § 367 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). Prioritne poukázal na to, že od posledného rozhodovania súdu ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a úpravy styku otca s maloletým dieťaťom uplynula veľmi krátka doba, keď odvolací súd ohľadne úpravy styku otca s dieťaťom rozhodoval rozsudkom zo dňa 05. 12. 2018 č. k. 5CoP/10/2018-836, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. 01. 2019 a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodoval uznesením zo dňa 07. 02. 2019 č. k. 12P/6/2015-890, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom uznesením zo dňa 08. 03. 2019 č. k. 6CoP/7/2019-917. Zdôraznil, že matka poukazovala vo svojom návrhu na okolnosti a listinné dôkazy, s ktorými sa už súdy vysporiadali v týchto rozhodnutiach, ako i v rozsudku zo dňa 16. 11. 2017. Novými skutočnosťami, ktoré matka uvádzala vo svojom návrhu boli udalosti odohrávajúce sa počas styku otca s dieťaťom dňa 23. 02. 2019 a dňa 09. 03. 2019, avšak konštatoval, že tieto neboli jednoznačne preukázané a nemožno ich považovať ani za dostačujúce pre nariadenie neodkladného opatrenia s ohľadom i na návrh otca na výkon rozhodnutia. Vychádzajúc z ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine, argumentoval, že súd neupraví styk otca s maloletým dieťaťom, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť, to znamená, ak sa rodičia dohodnú na tom, že styk žiadajú neupraviť, potom sa súčasťou výroku rozsudku stane výrok, že na žiadosť rodičov sa styk neupravuje. Musí tak ísť o dohodu rodičov, ktorú je potrebné súdu výslovne vyjadriť písomne alebo ústne, pričom v iných prípadoch nie je možné rozhodnúť tak, že by styk súd neupravil. Súd má len možnosť, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, obmedziť styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakázať podľa § 25 ods. 3 zák. o rodine. Na takéto rozhodovanie je však potrebné vykonať podrobné

dôsledné dokazovanie, keďže ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa, ktoré musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa. Za situácie, že matka neosvedčila dôvodnosť nutnosti úpravy pomerov medzi účastníkmi s ohľadom na uplynutie krátkého časového obdobia od posledného rozhodovania súdu a nemožnosť nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu, preto návrh matky ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podala matka odvolanie, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by styk otca s maloletým dieťaťom sa neupravil až do času zmeny postoja maloletého k otcovi. Dôvodila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnila sa s názorom prvoinštančného súdu, že neosvedčila dôvodnosť nutnosti úpravy pomerov medzi účastníkmi konania s dôrazom na uplynutie krátkého časového obdobia od posledného rozhodovania súdu a nemožnosti nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu. V tomto smere poukázala na to, že konanie otca nie je v záujme maloletého, keď na stretnutia dňa 23. 02. 2019 a 09. 03. 2019 priniesol neznáme osoby, volal políciu, ktoré konanie je kontraproduktívne, dieťa má z otca veľký strach a teda nie je v záujme maloletého. Za zarážajúce považovala návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby bol maloletý dočasne umiestnený do centra pre rodiny a deti a tak od nej odtrhnutý napriek tomu, že znalci uvádzajú, že dieťa je na ňu citovo naviazané a že mu je u nej dobre. Navyiac i súd v odôvodnení uznesenia zo dňa 07. 02. 2019 prezentoval názor, že by bolo v súčasnosti namieste rešpektovať negatívny postoj maloletého k realizácií styku s otcom a nenútiť ho na stretávanie sa s otcom, čo otec nerešpektuje a stavia svoj záujem nad záujem maloletého. Nesúhlasila s názorom prvoinštančného súdu, že okrem dohody rodičov v iných prípadoch nie je možné rozhodnúť o neupravení styku rodiča s dieťaťom a v tejto súvislosti odkázala na Nález ÚS SR IV.ÚS 276/2014 majúci za to, že zákonná úprava umožňuje upraviť styk s druhým rodičom, ktorý nemá dieťa vo svojej starostlivosti aj tak, že súd vysloví výrok, že styk maloletého sa s druhým rodičom neupravuje a to aj bez dohody rodičov. Prezentovala názor, že neupravenie styku je v záujme maloletého dieťaťa a rešpektuje jeho aktuálne požiadavky, zároveň poskytuje otcovi aj dieťaťu priestor vybudovať si vzťah bez umelého nátlaku a donútenia. Podotkla tiež, že vo veľa prípadoch otec na styk neprišiel ani jej o tom nedal vedieť, hoci sa ona na styk s dieťaťom dostavila. K svojmu odvolaniu doložila i čestné vyhlásenie S. S. a predbežnú prepúšťaciu správu z kliniky detskej psychiatrie v G. zo dňa 10. 05. 2019.

4. Otec vo vyjadrení k návrhu matky ako aj k jej odvolaniu žiadal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť, keď matka žiadnym spôsobom neosvedčila dôvodnosť nutnosti zmeny úpravy pomerov. Poukázal na to, že tvrdenia matky a dôkazy ňou predložené sa nelíšia od jej tvrdení a dôkazov predložených v predchádzajúcich konaniach, matka si svoju povinnosť uloženú jej právoplatným a vykonateľným rozsudkom neplní, maloletého riadne na styk nepripravuje a nesnaží sa ani napomôcť reálnemu výkonu jeho rodičovských práv, za čo jej bola uložená i pokuta. Následne rozsiahlo argumentoval vo vzťahu k tvrdeniam matky a tieto označil za zavádzajúce a klamlivé, majúci za to, že matka stavia svoj záujem nad záujem maloletého, ktorému vedome už niekoľko rokov otca upiera z dôvodu, že sa nepreniesla cez rozvod ich manželstva. Za najhoršie označil pokiaľ by bol vyslovený jeho zákaz styku s maloletým. Konštatoval, že ak by jeho styk s dieťaťom ostal upravený, bolo by ho možné realizovať postupne za pomoci odborníkov a to i s ohľadom na možnú diagnózu maloletého, pokiaľ by však zostal neupravený a nezačal sa realizovať u maloletého by sa nevytvoril rituál a dieťa bude tento styk vždy odmietať. Vyjadril presvedčenie, že v danom prípade by malo dôjsť k ingerencii orgánov štátu a hľadať v rámci ich kompetencií riešenie ako doceliť reálnu vykonateľnosť jeho styku s maloletým, namiesto toho, aby sa jeho styk s dieťaťom zamedzil. Je preto potrebné zamerať sa na to, aby sa prostredníctvom odbornej a pravidelnej pomoci s ohľadom na diagnózu maloletého s ním pracovalo s cieľom obnoviť výrazne narušený ich vzájomný vzťah. Navrhol, aby odvolací súd dal pokyn prvoinštančnému súdu začať konanie o uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 Zákona o rodine.

5. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v konaní v spojitosti so súdnym konaním vedeným pod sp. zn. 12P/6/2015 bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ktoré je dostatočné na správne a úplné posúdenie skutočného stavu veci. Zastal názor, že úprava styku maloletého s otcom je potrebná, pretože v opačnom prípade by matka nebola po právnej stránke zodpovedná za prípravu a

motiváciu dieťaťa k styku s otcom a ich osobný kontakt by bol ponechaný len na vôli maloletého dieťaťa. S ohľadom na psychický stav maloletého a na to, že otca dlhodobo odmieta, ako i na závery znaleckých posudkov, dal na zváženie, či súčasná úprava styku v rozsahu štyroch stretnutí mesačne je v záujme dieťaťa, pričom z jeho pohľadu je na mieste v súčasnosti styk dočasne zúžiť na maximálne dve stretnutia mesačne v rozsahu dvoch až troch hodín, za účelom opätovnej snahy oboch rodičov k nadviazaniu vzťahu otca s maloletým.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zvýraznila, že výchovného opatrenia, ktoré jej bolo nariadené v konaní vedenom pod sp. zn. 12P/6/2015 sa riadne zúčastňovala, podrobila sa mu a styk otca s maloletým umožňovala a to aj nad rámec jeho trvania určeného súdom. Otec si však maloletého na styk ani raz nezobral, s ňou nekomunikoval a taktiež ani s maloletým a to ani za prítomnosti psychológa K.. H. I.. Napriek tomu, že sa podrobila všetkému, aby sa styk otca s maloletým uskutočnil, maloletý otca nechce, bojí sa ho, odmieta ho a otec šikanózne na ňu podáva trestné oznámenia. Zotrvala na názore, že v súčasnosti by bolo v najlepšom záujme dieťaťa s ohľadom na jeho negatívny postoj k styku s otcom, ktorý z verbálneho odporu prerástol do psychického stavu, prestať nútiť dieťa stretávať sa s otcom až do času zmeny jeho postoja. V tejto súvislosti dôvodila i tým, že maloletý nastupuje do školy, potrebuje pokoj a klud, aby sa vedel sústrediť a aby nemal strach z víkendov, keď sa má stretnúť s otcom a ani úvahy o zabití sa, ktoré dáva s ním do súvisu. Pre prípad, že by odvolací súd sa nestotožnil s jej návrhom, žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zúži styk otca s maloletým na jedno stretnutie mesačne v rozsahu dvoch hodín.

7. Skôr ako odvolací súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, z hľadiska jeho vecnej správnosti a správnosti postupu súdu v konaní, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) posudzoval splnenie podmienok prípustnosti odvolania upravené v ust. § 355 až § 363 CSP, medzi iným i zachovanie zákonnej lehoty na podanie odvolania.

8. Podľa § 386 písm. a) CSP odvolací súd odmietne odvolanie ak bol podané oneskorene.

9. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

11. Podľa § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

12. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, ak ide o postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a ak ide o náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného obdobného dokumentu, ktoré sa v konaní predkladajú orgánu verejnej moci, a o náležitosti rozhodnutia, žiadosti, vyjadrenia, stanoviska alebo iného dokumentu, ktoré v konaní vydáva orgán verejnej moci, použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, ak tento zákon v ustanoveniach § 4 až § 6, § 10, § 17 a § 18 a v ustanoveniach o identifikácii (§ 19 a § 20), autentifikácii (§ 19, § 21 a § 22), autorizácii (§ 23), elektronickej podaní (§ 24, § 25 a § 28), elektronickej úradnom dokumente (§ 26, § 27 a § 28), elektronickej doručovaní (§ 11 až § 16 a § 29 až § 34), zaručenej konverzii (§ 35 až § 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až § 55) neustanovuje inak.

13. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 305/2013 Z. z. e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronickej podania

alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8. Ak osobitný predpis ustanovuje pre návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument, ktoré sú urobené elektronickými prostriedkami, povinnosť doplniť ich písomne alebo ústne do zápisnice, táto povinnosť je riadne a včas splnená doručením elektronického podania.

14. Podľa § 5 ods. 8 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente správcovia ústredného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta na účely elektronickej úradnej komunikácie zabezpečia vyhotovenie potvrdenia o odoslaní elektronického podania a rovnopisu odosielaného elektronického podania, a to automaticky alebo na požiadanie odosielateľa.

15. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre sudy je prevádzkovateľom portálu <https://obcan.justice.sk/ezaloby>, ktorý umožňuje urobiť podanie priamo na konkrétny súd. Preto, ak strana sporu podá svoje odvolanie prostredníctvom tejto siete, podáva ho do elektronickej podateľne a teda do príslušnej elektronickej podateľne súdu, ktorému je podanie adresované.

16. K tomu, aby nastali účinky podaného odvolania zaslaného elektronickými prostriedkami, je nevyhnutné, aby strana sporu uviedla správny súd, ktorému má byť odvolanie adresované a pokiaľ podanie vo veci samej urobí bez zaručeného elektronického podpisu, musí ho doručiť súdu písomne v zmysle § 125 ods. 1 CSP do desiatich dní. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, bude v rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že matke, resp. jej právnej zástupkyňi bolo uznesenie súdu prvej inštancie doručené dňa 20. 05. 2019. Lehota na podanie odvolania proti tomuto rozhodnutiu začala matke plynúť dňa 21. 05. 2019 a koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na utorok 04. 06. 2019, ktorý bol pracovným dňom. Matka podala odvolanie proti tomuto uzneseniu elektronickými prostriedkami, prostredníctvom portálu e-žaloby, pričom z Detailu podania a Detailu notifikácie portálu e-Žaloby vyplýva, že podanie č. XXXXXXXXXXXX s názvom „Odvolanie matky proti uzneseniu 16P 49/2019-65“ bolo úspešne odoslané do systému až dňa 05. 06. 2019, o 10:26, t. j. po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania a teda oneskorene.

18. S ohľadom na vyššie popísané zistenia preto odvolací súd odvolanie matky ako oneskorene podané podľa § 386 ods. 1 písm. a) CSP odmietol.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).